

Література

1. Гендлер Е. Профессор М. М. Протодьяконов, «Горный журнал», 1931, № 4. - 221 с.
2. Днепропетровский горный институт. Исторический очерк: В 2 кн. /Днепропетровский горный ин-т; Под. ред. А. Ренгевич, М. Теселько. – М. :Недра, 1990. – Кн. 1: История и развитие (1899-1989) – 345 с.
3. Історія і сучасність Національного гірничого університету (1899-2009 рр.): монографія/ За ред. проф. Г. К. Швидько. – Д: Національний гірничий університет, «Ліра», 2009. – 504 с.
4. Лев Володимирович Пісаржевський/ Матеріали про життя і творчість/ під. ред. Ф. І. Березовської – Київ: вид. академії наук УРСР, 1940. – 155 с.
5. Мельников Н. Горные инженеры. – М.: Наука, 1981. – 272 с.
6. Мищенко Н. В. Талантливый ученый и выдающийся организатор горного образования в Средней Азии (К 25 годовщине со дня смерти М. Протодьяконова) – Известия АН Уз ССР», 1955, № 4.
7. Ратькина А. Михаил Михайлович Протодьяконов./ Очерк из жизни и деятельности / изд. наука – Москва, 1974. – 108 с.
8. Розентрертер Б. Александр Митрофанович Терпигорев./ Очерк из жизни и деятельности / изд. наука – Москва, 1965. – 183 с. с. 35-39.

ФОРМУВАННЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК У ШКІЛЬНОМУ КУРСІ ХІМІЇ

*І.С. Моміт
м. Полтава, Україна*

Для того щоб учні могли якісно оволодіти основами хімічного експерименту, необхідно спланувати роботу вчителя та створити систему завдань, виконання яких передбачало б формування експериментальних вмінь. Проаналізувавши різноманітні види завдань, я дійшла висновку, що для цієї мети найкраще слугуватимуть експериментальні завдання творчого характеру.

Творчі експериментальні завдання відрізняються від типових задач чи лабораторних робіт тим, що ні ідея, ні хід виконання, а в більшості випадків і кінцевий результат учню не відомі і немає чіткого алгоритму їх виконання.[2] Однак, існує тенденція до створення загального плану дій, який проте не гарантує успішного проходження учнями всіх його етапів самостійно, а відповідно, і виконання завдання без допомоги вчителя. Все ж виконання подібних завдань буде підготовкою до самостійного виконання творчих експериментальних завдань на різних ступенях вивчення хімії та інших природничих предметів. [1]

Основні етапи формування експериментальних умінь:

1. Початкове ознайомлення учнів з окремими елементами експериментальної діяльності та відпрацювання умінь проводити найпростіші вимірювання і спостереження.

- Формулювання мети досліджу.
- Виявлення того, що треба спостерігати і вимірювати.
- Продумування ходу роботи.
- Виконання досвіду у відповідності з наміченим планом.
- Хід обчислень та аналіз отриманих результатів.
- Формулювання висновків з досліджу.

2. Уміння користуватися приладами, формулювати мету досліджу, проводити і фіксувати результати спостережень, вимірювань, обчислень, робити висновки. Усвідомлення необхідності оволодіння експериментом як видом діяльності для успішного вивчення матеріалу та розвитку творчих здібностей.

3. Ознайомлення учнів зі структурою наукового експерименту і вироблення узагальненого плану діяльності при виконанні навчального експерименту. Визначення

похибки вимірювань.

4. Деталізація плану діяльності учнів при проведенні експерименту, в якому виділяються великі блоки і структура кожного з них.[4]

Проведення в навчальному процесі дослідів, експериментів робить процес більш цікавим, підвищує якість навчання, посилює практичну направленість викладання, стимулює пізнавальну активність учнів, їх логічне мислення, творчу самостійність. Практична діяльність дає можливість оволодіти знаннями на зовсім новому рівні: знання-вміння, знання-навички. Я вважаю, що школа повинна дати учням основи знань, умінь, навичок [3].

Література

1. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник.– К.: Либідь, 1997.– 376с.
2. Конюхов Н.И. Словарь–справочник практического психолога.– Воронеж: Изд-во НПО "МОДЭК", 1996.– 224с.
3. Пономарева Я.А «Психология творчества: общая, дифференциальная, прикладная»/ – М.: Наука, 1990.– 222с.
4. Усова А.В., Бобров А.А. Формирование учебных умений и навыков учащихся на уроках физики. – М.: Просвещение, 1988. – 111 с.

ВПЛИВ ГЕНДЕРНИХ ВІДМІННОСТЕЙ НА ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ

*Н.С. Момот
м. Полтава, Україна*

В сучасному українському суспільстві відбуваються кардинальні перетворення в політичній та соціально-економічній сферах. Це обумовлює і значну реорганізацію в українській освіті. Сучасна система вищої педагогічної освіти покликана створювати відповідні умови для підготовки компетентного і творчого вчителя, орієнтованого на постійний професійний розвиток, самовдосконалення, що забезпечить у подальшому високий рівень конкурентоспроможності, професійної мобільності, продуктивності професійної діяльності і, як наслідок, кар'єрне зростання та ефективне здійснення професійних функцій на творчому рівні.

В психологічних джерелах з проблеми розвитку творчої компетентності у майбутніх вчителів аналізуються програми розвитку де пропонується універсальна безстатева модель майбутнього педагога, яка не враховує особливості мислення, поведінки і особистих якостей студентів-хлопців і студентів-дівчат. Це в свою чергу веде до необхідності вивчення і визначення гендерних особливостей студентів різної статі і врахування їх при розробці програми розвитку творчої компетентності майбутніх вчителів. Таким чином, актуальність даного питання обумовлена реальними потребами сучасного суспільства в підготовці вчителів нового типу, здатних здійснювати свою професійну діяльність на творчій основі стабільно і неперервно, чого неможливо досягти без урахування гендерних особливостей особистості.

Аналіз літературних джерел показав, що в сучасній вітчизняній психології є чимало досліджень, присвячених різноманітним психологічним аспектам творчої професійної діяльності та творчої особистості загалом. Так, наприклад, українські вчені С. Д. Максименко, К. С. Максименко, М. В. Папуча досліджували феномен творчості психології особистості в ракурсі прогнозування розвитку особистості і життєвого шляху людини, В. О. Моляко вивчав проблему творчого практичного мислення, П. А. М'ясоїд розглядав особливості творчої діяльності в контексті урахування аспектів його генези та розвитку [2], О. В. Тутолмін вивчав педагогічні проблеми становлення і розвитку творчої компетентності вчителя [4], В.Ф. Моргун досліджував творчість вчителя у багатовимірній концепції особистості [1], С.О. Сисоєва описувала використання теоретичної моделі та завдань підготовки творчого вчителя [2, с.74-77] та ін.